

Klasztermenedzser Klub

A ROP klaszterfejlesztési pályázatok tapasztalatai

Villány, 2013. június 6.

Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Társadalmi környezet:

- Bizalomhiányos társadalmi környezet → alacsony társadalmi részvétel, egymás rovására érvényesülés
- Versenyszellem helyett versenykényszer
- „együttműködés és verseny”

Szabályozási környezet:

- Jogilag nem szabályozott
- Innovációs stratégia 2007 – klaszterek a kutatási kapacitás és K+F kapacitást segítő szerveződések
- Innovációs stratégia 2012 – klaszterek fogalma: azonos értéklánc mentén, alulról építkező, önszerveződő, egymással nem versenyző csoport
 - cél: erőforrás egyesítés időszakosan piacszerzés céljából
 - *A klaszter tagjai - önállóságukat megtartva - az üzleti szükségszerűség miatt konkrét feladatra, vagy projektekre, bizonyos termékek (termékportfólió) közös (tovább)fejlesztésére, technologizálására, gyártására és piaci bevezetésére egyesítik erejüket, s ezáltal képesek a nemzetközi piacon fennmaradni, az üres piaci réseket betölteni.*

- OP: versenyképesség fokozása a közös beszerzések, termékfejlesztések által
- DDOP:
 - Segítő szervezetek
 - Beavatkozási területek meghatározása (beszállítói kapcsolatok erősítése, stratégiák összehangolása, közös termékfejlesztés, közös marketing, közös fellépés, közös beruházás, eszközhasználat)
 - két fókusz: KKV, erős tradíciókkal rendelkező ágazatok + környezet-, egészség-, kulturális ipar
- Az ÚSZT-ben megadott kitörési pontok és kulcsiparágak megjelenéséig nincsenek központilag preferált iparágak → de regionálisak vannak

Pályázat célja, hogy elősegítse a vállalkozások, oktatási és K+F intézmények, valamint helyi gazdasági szereplők közötti, iparági klaszter formában megvalósuló együttműködést.

- Klaszterfejlesztés pályázatokkal és nem szervezeteken keresztül → kooperáció ösztönzése forrásokkal: kooperációért cserébe forrás

Gazdaságfejlesztési prioritás

- 2008: a támogatással a létrejöttüket támogatni
- 2011: fejlődés és beruházás, új elem: vállalati együttműködés

Turizmusfejlesztési prioritás

- 2008:ÉM, 2010:DD, 2012: 6 régió
- kifejezett turisztikai klaszterek → TDM lehatárolás nehézkes

ROP klaszterfejlesztés - életút

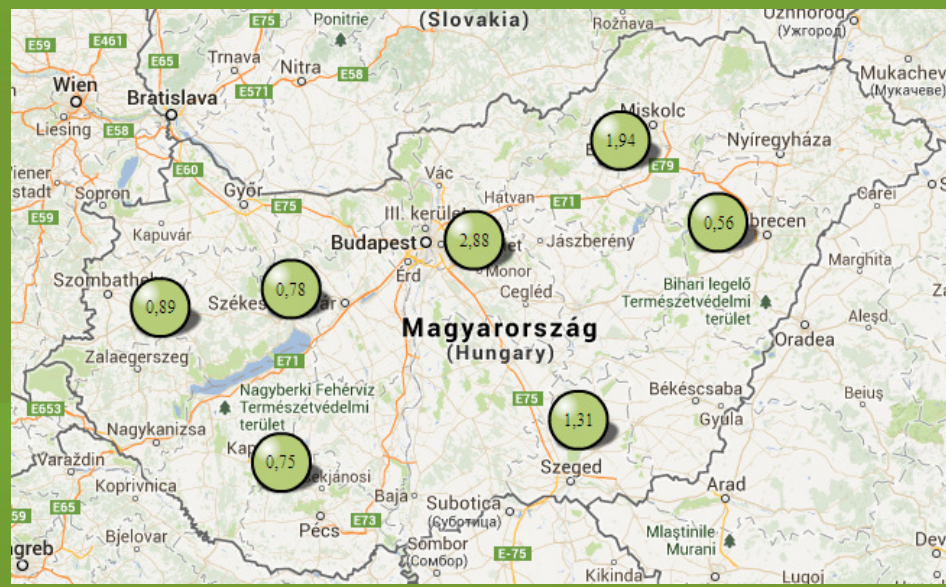
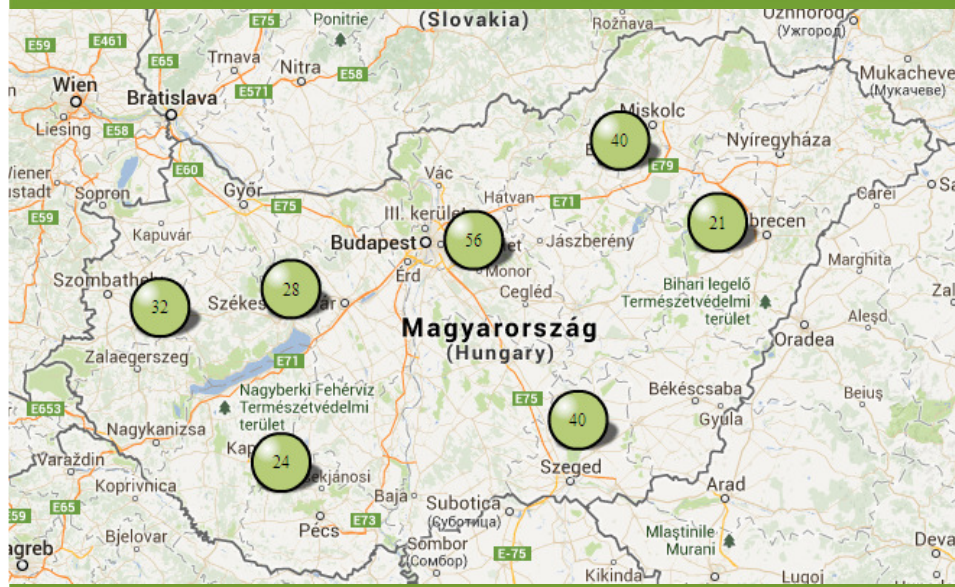

Regionális Operatív Programok

ROP klaszterfejlesztés - támogatott klaszterek/együttműködések

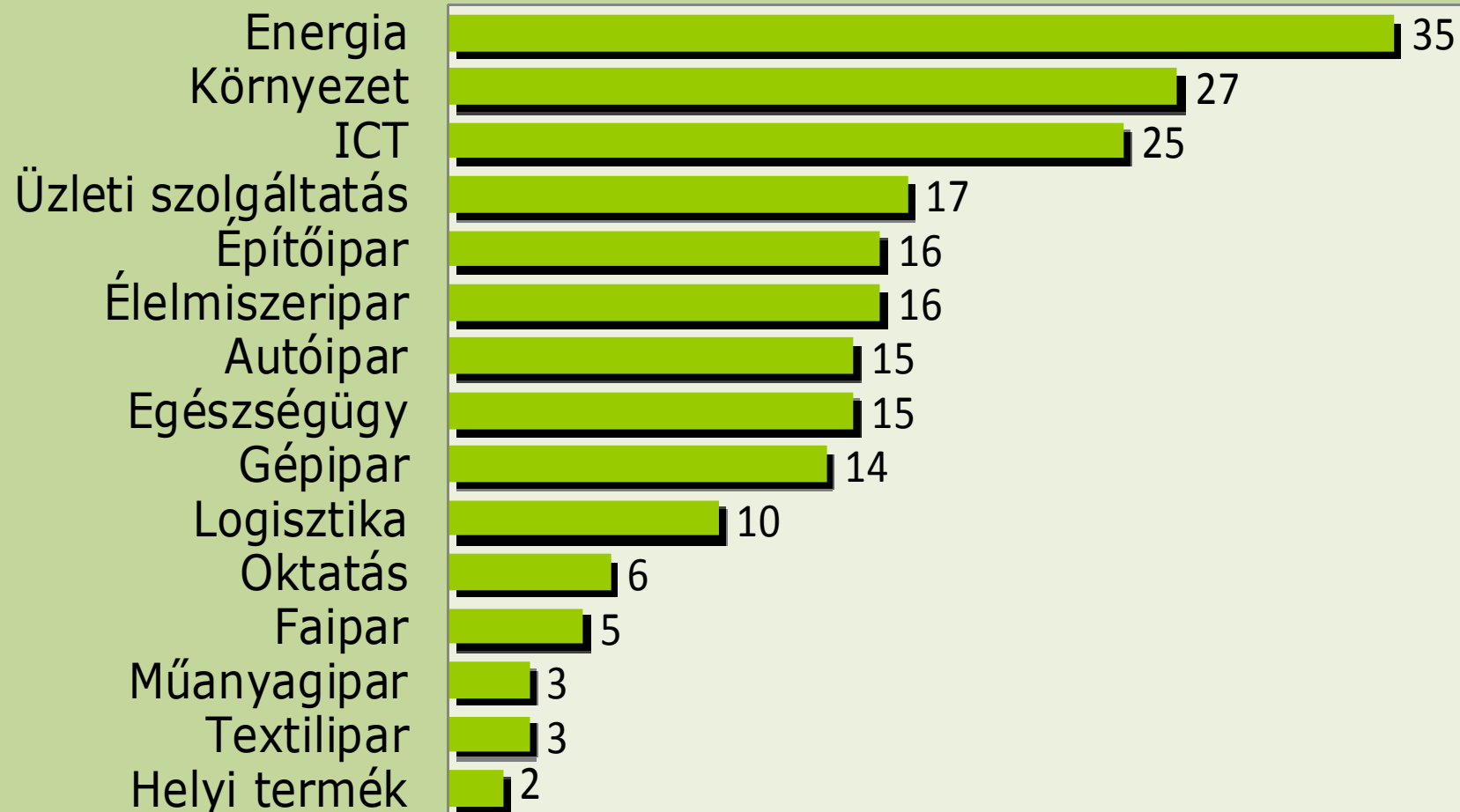
- Támogatott projektek száma: 241 db
- Megítélt támogatási összeg: 9,11 mrd Ft
- Leszerződött összeg: 9,02 mrd Ft
- Kifizetett összeg: 7,42 mrd Ft
- Megvalósított projektek száma: 160 db

ROP klaszterfejlesztés - iparági megoszlás

SZÉCHENYI TERV

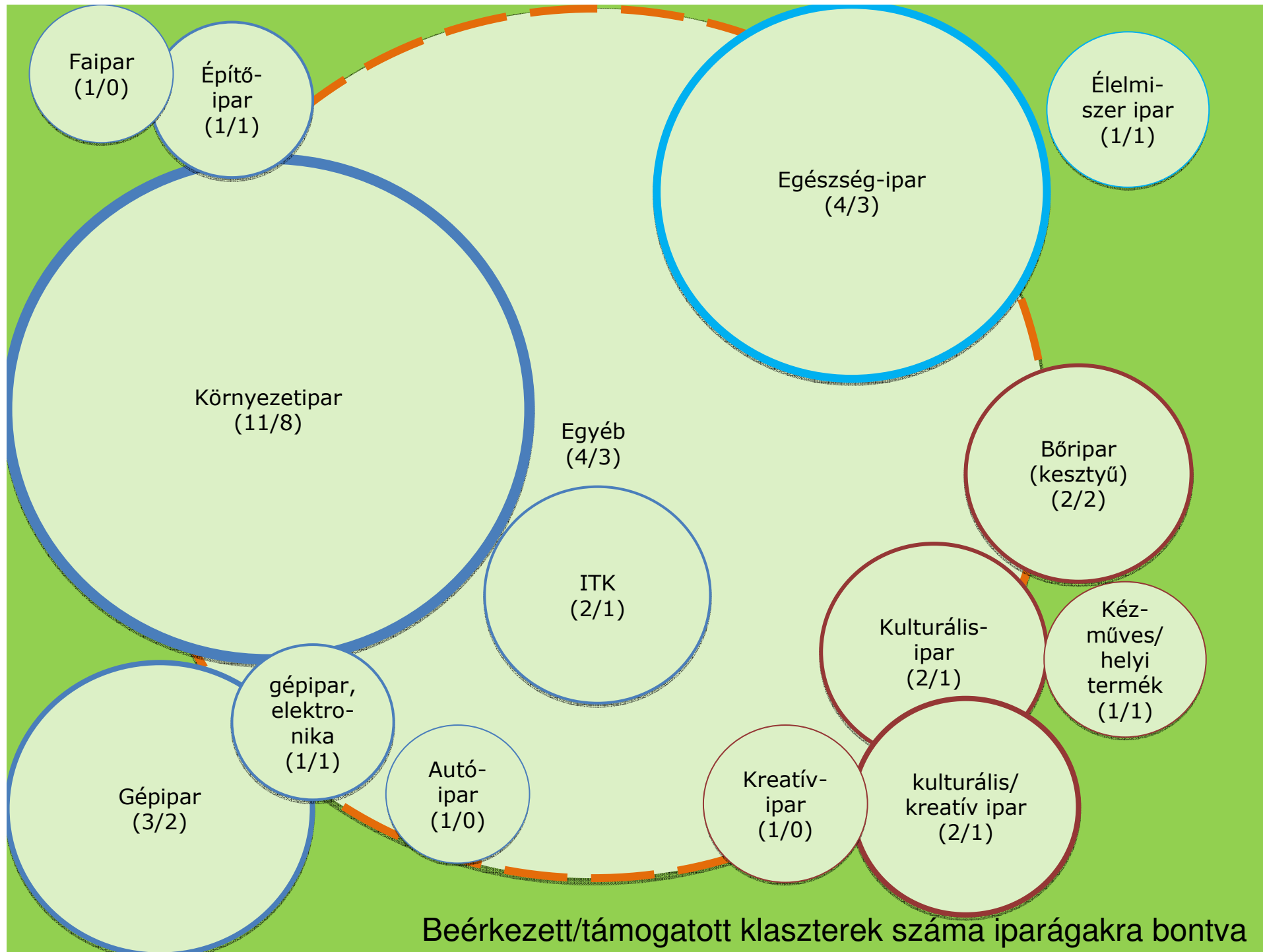

- Alulról szerveződés vs. „pályázati forrás generálta klaszteresedés”
- együttműködések célja, életképessége: erőforrás optimalizálás, piacszerzés sikeres? közös beruházások? Átgondolt koncepció, fejlesztési elképzelés, hosszú távú célok? Stratégiai gondolkodás?
- hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság? Tagdíjakból?
- Erős KKV preferencia
- Mezőgazdaság (támogató tagok)
- Fogalmi lehatárolások kérdése (kit tekintünk fejlődő klaszternek?) - fejlettként megjelenő klaszterek, fehér foltok

- Menedzsment megoldások:

Vállalati együttműködés	Konzorcium Projektársaság
Induló klaszter	Klasztermenedzsment szervezet
Fejlődő klaszter	Klasztermenedzsment szervezet Konzorcium Projektársaság

- Menedzsment feladatok kiszervezése
- Közös beruházás „használata”
- Együttműködés formalizálása (alapító okirat, szmsz)
- Vonzáskörzet vs. adminisztratív határok (valamilyen szinten kezelt)
- Átfedések kérdése: a végső cél egy mátrix és nem merev együttműködési csatornák kialakítása vs. KSZ oldal
- Iparági preferencia szükségessége

Beérkezett/támogatott klaszterek száma iparágakra bontva

Eredmény:

- Hiánypótló: párbeszéd elősegítése
- Sok szereplő elérése, mozgósítása
- A klaszterek számára nyújtott támogatások felgyorsítják a klaszterek fejlődését, ugyanakkor a támogatások önmagukban nem elegendőek a klaszterek sikerességéhez

DDOP klaszterfejlesztés

	Típus	Beérkezett (db)	Támogatott (db)	Szerződést kötött (db)	Leszerződött támogatási összeg (millió Ft)	Lezárt (db)
DDOP-2008-1.1.3	Induló	7	4	4	80,5	4
	Fejlődő	5	1	1	64,1	1
DDOP-2011-1.1.3	Vállalati együttműködés	2	1	1	22,9	0
	Induló	20	16	16	402,6	1
	Fejlődő	3	2	2	156,7	0
Összesen		37	24	24	726,8	6

Béreköltségek elszámolása

- Foglalkoztatási jogviszonyban történő változás
- Személyek (klasztermenedzser) változása
- Projekt megvalósítási idejének kitolódása

Klasztertagok változása

- Bejelentés elmulasztása

Külföldi tanulmányutak, kiállításon való részvételek

- „műszaki tartalom változás”
- Konkrét tartalmi leírások hiánya (látogató vs. kiállító)

Közös projektek száma

- Mi minősül annak?

Elszámolhatósági probléma

- A számláknak a kedvezményezett nevére kell szólniuk
- Nem elszámolható költségek, ugyanakkor nem cél a pénzek visszatartása

Fenntartási időszak kérdései

- Pl. bérelt iroda fenntartása?

Két lehetőség...

1. DDOP-1.1.1/G Regionális Tőkebefektetési Alap - Széchenyi Tőkebefektetési Alap
2. DDOP-1.1.2 Vállalati tanácsadás

- A Széchenyi Tőkealap-kezelő Zrt. Kezeli (www.szta.hu)
- Befektetési időszak: 2015. december 31-ig
- Minden régióban 2 milliárd Ft
- Vissza nem térítendő támogatással vagy garanciával ötvözhető tőke
- Eddig: 17 befektetés, 1,2 mrd Ft kihelyezett tőke országosan

Tőkebefektetési folyamat

- Jelentkezési adatlap (www.szta.hu „termékeink” oldal),
- Munkaszervezeti minősítés (üzleti terv alapján),
- Befektetési ajánlat („term sheet”),
- Befektetési Bizottság,
- Jogi és pénzügyi átvilágítás,
- Igazgatóság („kockázati döntés”),
- Szerződéskötés,
- Együttműködés és exit.

Célcsoport

- az ún. „hagyományos iparágakban” tevékenykedik
- terméke jelen van a piacon
- fejlesztési forrást keres
- piacán eddig jellemzően hitelfinanszírozás volt jelen, ennek visszaszorulásával piaci részt tölt be
- befektetése során hangsúlyt fektet a foglalkoztatásra
- felkészült menedzsmenttel rendelkezik

A befektetés fő kritériumai

- a célvállalatnak 2 éves múlttal kell rendelkeznie,
- kizárólag KKV lehet (zrt. vagy kft.),
- a tőkebefektetés a célvállalat fejlesztéséhez, üzleti tevékenységének kiterjesztéséhez kapcsolódik (nem lehet „megmentési támogatás”),
- nem finanszírozhat kereskedelmi tevékenységet, kereskedelmi célú ingatlan-fejlesztést vagy hitelkiváltást
- nem működhet ún. „érzékeny iparágban”, illetve fő tevékenysége és árbevétele nem származhat elsődlegesen a mezőgazdaságból

A befektetés fő jellemzői

- kizárólag tőkeemelés, a jegyzett tőke emelése ázsióval (tőketartalék) is
- a befektetés (tervezett) időtartama: 4-6 év
- a kilépés stratégiája a jelenlegi tulajdonosokat hozza helyzetbe
- az SZTA egyértelmű tőkeköckázatot vállal (nincs fedezet)
- az SZTA elvárt hozama: évi kb. 12-13%
- legfeljebb 49%-os (kisebbségi) részesedés-szerzés

Az SZTA tőkekonstrukciói

- Csekély összegű tőkebefektetés
- Egyedi társbefektetés privát részvétellel
- Induló kisvállalkozások kezdeti finanszírozása

- Privát társbefektetővel keretszerződés alapján megvalósuló tőkebefektetés

Tőkekonstrukciók	Tőkebefektetés maximuma	Feltételek	
1. Csekély összegű tőkebefektetés	<ul style="list-style-type: none"> • max.200.000 EUR • ugyanekkora tagi kölcsön 	<ul style="list-style-type: none"> • Legalább két éves, piaci működéssel és termékkel bíró vállalkozás • 2 éven belül: 5 fő 	
2. Egyedi társbefektetés privát részvétellel		<ul style="list-style-type: none"> • Legalább két éves, piaci működéssel és termékkel bíró vállalkozás • 2 éven belül: 25 fő 	<ul style="list-style-type: none"> • Az SZTA a teljes befektetés max. 70%-át biztosítja • Célvállalkozás a teljes befektetés 20%-át biztosítja • Külső partner a teljes befektetés 10%-át biztosítja tőkeként
3. Induló kisvállalkozások kezdeti finanszírozása	<ul style="list-style-type: none"> • max.750.000 EUR • a tőke 25%-ának megfelelő tagi kölcsön 	<ul style="list-style-type: none"> • Induló, üzletág kiválással létrejövő új vállalkozások 	<ul style="list-style-type: none"> • Tranzakciók kötelező meghirdetése és magán társbefektető bevonása
4. Privát társbefektetővel keretszerződés alapján megvalósuló tőkebefektetés		<ul style="list-style-type: none"> • Legalább két éves, piaci működéssel és termékkel bíró vállalkozás • 2 éven belül: 25 fő 	<ul style="list-style-type: none"> • Az SZTA a teljes befektetés max. 70%-át biztosítja • Külső partner a teljes befektetés min. 30%-át biztosítja tőkeként • Célcsoport: privát forrással rendelkező gazdasági szereplők

- KKV részére
- Minden régióban közvetítő szervezetek kiválasztása
(OTP Bank Nyrt. vezette konzorcium:
www.tanacsadastamogatas.hu, kiv. ÉM, DA)
- Tanácsadók akkreditálása - 2013. március 31-ével
felfüggesztve
(www.tanacsadoakkreditacio.hu)
- DD: 420 millió Ft, max. 50%, 100.000 Ft - 8 millió Ft/induló
vállalkozás esetén 1 millió Ft

Területek (TEÁOR lehatárolás):

- Vállalati stratégia
- Szervezetfejlesztés
- Online megjelenés, e-kereskedelem
- Technológia-, termékfejlesztés
- Marketing
- Közbeszerezés
- Pénzügy, adó, számvitel
- Horizontális célok
- Munkaügy, munkabiztonság
- Ügyvitel, adminisztráció
- Jog
- Szakfordítás

És a jövő?

- ún. position paper elkészült (a Bizottság elképzelései arról, hogy Mo.-nak milyen célok támogatására kéne a forrásokat fordítania - 11 tematikus célkitűzés, ezek alá szükséges az intézkedéseket besorolni - Az egyes fejlesztéseknek tematikus célkitűzéshez kell kapcsolódniuk)
- Jelenleg a rendelet tervezet tárgyalása folyik, ebben véglegesedik, hogy milyen szektorok támogatására nyílik majd lehetőség (októberre véglegesedik)
- Egészségügy helyett oktatáson a hangsúly
- Általánosságban nagyobb fókuszcira, szűkítésekre lehet számítani

És a jövő?

- Kötelező közös indikátorok használata
- Teljesítmény keretrendszer / mérföldkövek
 - 2019-ben felfüggesztés a nem teljesítendő prioritásoknak
 - 2023-ban visszamenőleges pénzügyi korrekció
- Teljesítmény tartalék (időszak elején elkülönítendő 7%, majd a mérföldköveit teljesítő prioritásoknak 2019-ben allokálendő)
- Párhuzamos tervezés, jelenleg minden tervszinten: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

Köszönöm a figyelmet!

Bede Viktória
DDOP pályázati menedzser/koordinációs menedzser
Email: bede.viktoria@deldunantul.eu
Telefon: 06-72/514-794

